

51. Qui va ser Constantí?

Flavius Valerius Aurelius Constantinus (272-337), conegut com Constantí I o Constantí el Gran, va ser emperador de l'imperi Romà des de l'any 306 a l'any 337. Ha passat a la història com el primer emperador cristià.

04/07/2006

Flavius Valerius Aurelius Constantinus (272-337), conegut com Constantí I o Constantí el Gran, va ser emperador de l'imperi Romà des de

l'any 306 a l'any 337. Ha passat a la història com el primer emperador cristià.

Era fill d'un oficial grec, Constanci Clor, que l'any 305 va ser nomenat August alhora que Galeri, i d'una dona que arribaria a ser santa, Elena. En morir Constanci Clor el 306, Constantí és aclamat emperador per les tropes locals, enmig d'una difícil situació política, agreujada per les tensions amb l'antic emperador, Maximià, i el seu fill Majenci. Constantí va derrotar primer Maximià el 310 i després Majenci a la batalla de Ponte Milvio, el 28 d'octubre del 312. Una tradició afirma que Constantí abans d'aquesta batalla va tenir una visió. Mirant el sol, al que com pagà donava culte, va veure una creu i va ordenar que els seus soldats posessin en els escuts el monograma de Crist (les dues primeres lletres del nom grec superposades). Encara que va

seguir practicant ritus pagans, des d'aquesta victòria es va mostrar favorable als cristians. Amb Licini, emperador a Orient, va promulgar l'anomenat “edicte de Milà” (veure pregunta següent) afavorint la llibertat de culte. Més tard els dos emperadors es van enfrontar, i l'any 324 Constantí va derrotar Licini i es va convertir en l'únic August de l'imperi.

Constantí va portar a terme nombroses reformes de tipus administratiu, militar i econòmic, però on més va destacar va ser en les disposicions político-religioses, i en primer lloc les que anaven encaminades a la cristianització de l'imperi. Va promoure estructures adequades per a conservar la unitat de l'Església, com una forma de preservar la unitat de l'estat i legitimar la seva configuració monàrquica, sense que calgui excloure altres motivacions

religioses de tipus personal. Al costat de disposicions administratives eclesiàstiques, va prendre mides contra heretgies i cismes. Per a defensar la unitat de l'Església va lluitar contra el cisma causat pels donatistes al nord d'Àfrica i va convocar el concili de Nicea (veure pregunta *Què va succeir en el concili de Nicea?*) per resoldre la controvèrsia trinitària originada per Arri. El 330 va canviar la capital de l'imperi de Roma a Bizanci, que va nomenar Constantinoble, cosa que va suposar una ruptura amb la tradició, malgrat voler emfatitzar l'aspecte de capital cristiana. Com llavors ocorria sovint, no va ser batejat fins poc abans de morir. El qui el va batejar va ser Eusebi de Nicomàdia, bisbe de tendència arriana.

Al costat de les errades del seu mandat, entre les quals es troben les generalitzades en el temps que va viure, com per exemple el seu

caràcter capritxós i violent, no es pot negar l'assoliment d'haver donat llibertat a l'Església i afavorit la seva unitat. No és, en canvi, històricament cert que per a aconseguir-ho Constantí determinés entre altres coses el nombre de llibres que havia de tenir la Bíblia. En aquest llarg procés, que no va acabar fins més tard, els quatre evangelis eren des de feia ja molt temps els únics que l'Església reconeixia com veritables. Els altres “evangelis” no van ser suprimits per Constantí, ja que havien estat proscrius com herètics desenes d'anys enrere.

Bibliografia: J. de la Torre Fernández y A. García y García, “Constantino I, el Grande”, a GER VI, Rialp, Madrid 21979, 309-312; M. Forlin Patrucco, “Constantino I”, a *Diccionario Patrístico y de la*

Antigüedad Cristiana (ed. A. di Berardino), Sígueme, Salamanca 1991, 475-477; A. Alföldi, *Costantino tra paganesimo e cristianesimo*, Laterza, Bari 1976.

Juan Chapa

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca-ad/article/51-qui-va-ser-
constantin/](https://opusdei.org/ca-ad/article/51-qui-va-ser-constantin/) (20/03/2026)